

IŞIK TASARIM

IŞIK VURGULAMA ALANLARI

90 derece açıyla kullanılan ışık, belirleyici ışıktır. Sahneye düşen ışık ve oyuncunun gölgesi zemine yansır. Oyuncunun gözleri karanlıkta kalır ve burun ağzın üzerinde gölge yapar. Lokal aydınlatma ya da efekt amacıyla kullanılabilir.

Işık, 90 dereceden 60 dereceye doğru alınır, ağız ve gözler ışık almaya başlar. Bu durumda, oyuncunun çenesini biraz kaldırması ve şekilde görüldüğü gibi şapkasının da ışığı kesmemesi gereklidir. Bununla birlikte sahneye düşen ışık ve oyuncunun gölgesi, sahnenin arkasına doğru uzar.

Işığı 45 dereceye yakın hale getirirsek, oyuncunun gözleri ve dişleri daha fazla ışık almaya başlar. Oyuncunun gölgesi ve sahneye düşen ışık, doğru orantılı olarak sahne yukarısına uzar. İdeal anlamda kullanılacak, oyuncunun mimiklerinin görülebildiği bir ışıklandırma biçimidir.

Işık, önden, yandan ve arkadan verildiğinde plastik görünüm-üç boyutlu sahne görüntüsü ortaya çıkar. Işık, oyuncuya önden dik gelince sahne boyunca ışıktan bir koridor elde edilir ve oyuncunun gölgesi kendi boyuna eşittir.

Önden ve alttan gelen ışık, oyuncunun gölgesinin, kendisinden daha büyük görünmesine neden olur. Oyuncu, sahnede ileri geri yürüdükçe gölgesi de büyür ve küçülür. Sadece önden alt ışık kullanılırsa, görünüm gerçekçi olmaz. Bununla birlikte bu tür ışıklar, yukarıdan gelen ana ışığa dolgu ışığı olarak kullanılabilirler.

Oyuncunun arkasından gelen ışık, yüzünü belirginleştirmez fakat aydınlatılmış baş ve omuzlar sayesinde, eylemi sahneden ayırarak derinlik duygusunu artırır. Oyuncunun gölgesi öne düşer ve o bölgenin vurgulanmasına neden olur. Yüz, ışık almadığı için sert renkler kullanılabilir.

Arkadan verilen ışık olsun olmasın, yanlardan gelen ışık kullanımı, oyuncunun etrafında oldukça geniş bir alanın aydınlatılmasına neden olur. Bununla beraber önden verilen tek ışık dar olmasına rağmen iki boyutluluk duygusu verir.

SAHNE AYDINLATMA ALANLARI

Işıklama düzeninde ana ışıklar: Sol, orta, sağ alan ışıkları, kulis, atmosfer (Pencere, kapı, abajur, vb..) ve gök perdesi ışıklarıdır. Yardımcı ışıklar: Özel, lokal, salon aydınlatılması, şimşek, vb. ışıklardır.

Sahnede, derinliği sağlamak üzere, siyah fon üzerine açık-koyu mavi renkli ışık verilir, ya da fonların arasından arkaya doğru ışık yansıtılır. Ortaya çıkan renk tonları, görsel anlamda derinlik duygusu vermektedir.

Sahnede profil görünümü sağlamak için, ışıklar arkadan öne doğru yansıtılır (Ya doğrudan oyuncu, ya da eşya üzerine veya ışık geçirgenliği olan bir perde üzerinden yansıtma yapılır). Bu durumda ön alanda ışık olmamalıdır. Ön alanda ışık olması, profil görünümü engeller.

Sahne üzerinde, arka tarafta açık renkli fon varsa ve parlak ışık yansıtılmışsa, seyircinin gözü bir süre sonra kamaşmaya başlar. Bunu önlemek için ya renkli filtre kullanılır, ya ışık sahne zeminine kayacak şekilde düzenleme yapılır ya da ışıklandırma derecesi düşürülür. Seyirci için göz, ışık uyumunu değiştirme 45 saniyede başlamaktadır.

SPOTLAR DÜZENLENİRKEN GÖZ ÖNÜNE ALINAN KOŞULLAR

Spotlar düzenlenirken göz önüne alınması gereken dört koşul vardır.

1. Işığın yönü

Sahnelenecek oyunda, gereksinime göre aydınlatma alanlarının saptanarak, sahne alanı içinde bulunan oyuncu ya da dekorun bulunduğu alanlarda, sol, orta, sağ, yukarı, aşağı gibi belirlenen yönlerle doğru, spot bağlantıları gereklidir.

2. Işığın yoğunluğu

Işığın, parlaklık derecesinin az ya da çok olması.

Kullanılacak cihaz sayılarının az ya da çok olmasıyla parlaklık derecesi ayarlanabileceği gibi, karartıcılar yoluyla da, ışığın azaltılıp artması sağlanarak istenilen amaç sağlanır.

3. Işığın dağılımı

Geniş açılı, dar açılı, fresnel mercekli, dış bükey mercekli spotun ışığının açılımı, 1000 W.lık spotun ışık yayılma oranı gibi.

Işık, huzmelerinin açıklığıyla saptanır. Işık bir noktadan doğar, saptanan yöne doğru düz çizgiler halinde dağılır.
Bir ışık kaynağının aydınlatma gücü, aydınlattığı nesneyle ışık kaynağı arasındaki mesafenin karesiyle ters orantılıdır.
Nesne kaynaktan uzaklaştıkça, uzaklaşma oranı kadar ışığın etkisi azalır. Uzaklaşma oranının karesi kadar karanlıkta kalır.

4.Renk

Sahne üzerindeki renk, sahneye ulaşan renkle, sahnedeki rengin bileşkesidir.